

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De alio modo colendi Deum in Sanctissima Eucharistia, & vt
Sacramentum, & vt Sacrificium est: Ante Communionem vel Sacrisicium
Missæ, & post Communionem vel Sacrificium Missæ. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

non possum: Et rogo diuinam Maiestatem tuam, vt has oblationes in odorem suauitatis acceptare digneris, & effundere in nos & in nostra omnia, omnem benedictionem tuam celestem, in mensura bona, conferta & coagulata, & superfluente, quæ benedicat omnia nostra: in primis (hic commendanda sunt omnia illa, quæ quotidie Deo commendanda esse pro nobis, vel pro aliis cupimus, quæ solent esse diuersa pro diuersitate personarum) & vt hæc benedictio tua deriuetur in animas defunctorum (hic commemorata animas quas Deo commendatas esse cupis) & alia &c.

Alia monita circa præparationem ad Communionem, & circa gratiarum actionem post Communionem legi possunt tum in Opusculo de conseruando spiritu, tum in alio de efficacia SS. Eucharistiæ ad profectum spiritualem. Quam ad rem conducere possunt affectus sequentis capitis decimi, qui etiam libro secundo repetuntur aliter, vt memoriam lectorum huius Opusculi melius imprimantur.

CAPVT DECIMVM.

Potest etiam hoc modo coli Deus in Sanctissimâ Eucharistiâ, & vt Sacramentum, & vt sacrificium est.

Ante Communionem vel sacrificium
Missæ.

44. Consideranda primum est excellentia sacrificij, quæ sumitur primò ex eo, quod in illo offertur, scilicet Christus Dominus ratione Humanitatis suæ, quæ quia nihil est excellentius, ideo nomine eius actio ipsa sacrificandi omnes alias actiones creatas excedit, etiam sanctorum actus, Deum in celo laudantium.

45. Secundo, ex ipsa ratione sacrificij, quæ includit transmutationem, & transubstantiationem rei, quæ offertur. Hæc enim supernaturale quiddam est, & quidem in altissimo ordine rerum supernaturalium: siquidem in aliis rebus supernaturalibus tantum ex obiecto desumitur, hic verò etiam ex ipso modo in entitate sacrificij, quæ quia totius substantiæ, omnino, secundum omnes partes suas, est substantialis, conuersio in alteram substantiam nouam, quæuis res, quæ sacrificatur esset naturalis, adhuc ipsum tale sacrificium supernaturale esset.

46. Tertio, ex valore huius sacrificij, qui ex opere operato infinitus est, sicuti & merita Christi, & Passio (etsi non tam amplè) ac proinde ex se tam Deo placet, quam placuit actus moriendi in cruce, cum pro redemptione nostra vitam tradidit pro nobis.

47. Quarto, ex significatione, quam habet, scilicet, quia est representatio Passionis Christi & mortis: cum ergo passio & Mors Christi res

quædam stupenda, & humanum excedens caput fuerit, ac nouum quid in hoc mundo insolitumque, sicut erat insolitum Deum ipsum mori (imò blasphemia esset si dicerem in veteri lege) ita representatio huius rei tam mirabilis, excellens quoddam & stupendum sit, necesse est.

98. Quintò, ex re cui hoc sacrificium offertur, quæ est solus Deus, aded vt nulli sanctorum, etiam Beatissimæ Virgini, nec omnibus sanctis simul possit hoc sacrificium offerri, sed soli Deo: sicut si esset aliqua res, quæ in solius Principis vsum cederet, aliis rebus, quæ ei sunt communes cum aliis, esset excellentior; ita hoc sacrificium omnes alias actiones superat, idque non ex morali quadam æstimatione, ex quâ vt vestes, Tiaræ, sigilla Pontificia, ad eius solius vsum sunt destinata, sed ex ipsa intrinseca rei natura, adeo, vt ne Deus ipse per totam omnipotentiam suam facere possit, vt sacrificandi actus, vlli alij, quam sibi, fiat quod si honor & adoratio latræ hoc habet, & nulli, nisi soli Deo, exhiberi possit, actus sacrificandi adhuc præstantior erit, quia in se habet quendam modum peculiarem Deum honorandi, ratione rei, quæ offertur, nempe Christi Humanitatis.

99. Sextò, quia est intrinsecè actus, qui nullo modo pendere potest immediatè ab aliqua potentia creata, tanquam à causa principali, ne quidem secundum rationem genericam proximam. Nam v.g. actus amoris erga Deum, vt finem supernaturalem, est quidem supernaturalis, qui tamen à potentia vitali tanquam à suo principio immediatè pendet; ita vt si supernaturalis non esset ille actus, verè homo per potentiam vitalem posset esse causa principalis vitalitatis. At in transubstantiatione panis & vini in Corpus & sanguinem Christi, nihil est, quod posset à potentia creata (à qua fit) effici, tanquam à causa Principali immediatè. Potentia enim quæ immediatè attingit actum sacrificandi, in sacerdote, vt potentia motiua efficiens loquutionem, seu formam Consecrationis, legendo, quæ ex se non est apta, facere mutationem substantialem: ac proinde in sacrificio ne secundum quidem rationem genericam respicit tanquam causa principalis suum effectum, considerando mutationem substantialem etiam vt præcisam à supernaturalitate. Quamuis enim potentia aliqua creata sit causa mutationis substantialis, vt est potentia generatiua; potentia tamen loquutiua, quæ est immediatè efficiens actum consecrationis, non est apta per se ipsa causare ex natura sua mutationem substantialem totalem.

100. Septimò, quia sacerdos hoc sacrificium peragat in persona Christi: ita ergo se gerere debet in eo, ne quid committat, quod dedecet personam Christi. Sicut legatus sustinens personam Regis cauet ne quid indecorum committat.

101.

Secundò, consideranda est necessitas huius sacrificij, illo enim, qui sunt in hoc mundo & Purgatorio egent, hi vt liberentur, ad caelos migrent; illi vt continuis Dei praesidijs adiuuentur, quò possint liberari à necessitatibus corporalibus & spiritualibus: quæ omnes in memoriam renouandæ sunt, & quasi totus mundus retro te sacrificantem staret, clamans ad Deum & necessitates suas proponens. Primò, enim in maxima necessitate sunt male viuentes Catholici, hæretici, schismatici, Iudæi, Infideles, & Iusti tepidi, afflicti serupulis aliisque tentationibus internis, pauperes, ægroti, incarcerati, a re alieno grauati, persecutiones aliorum sustinentes, iniuste infamati & accusati: Bonis verò operibus intenti, vt iis, qui versantur in auxilijs animarum docendo, concionando, sacramenta administrando, vilia obsequia obeundo, res bene succedant in his & in alijs actionibus. Cùm ergo tot ac tantæ necessitates sint, affectus deuotionis debet esse illis proportionatus, vt singulis Diuini auxiliij particulam impetres, porrectis per te in Missa eorum supplicibus libellis, & Diuinæ misericordiæ seridè commendatis.

102.

Tertio, considerandum est gaudium, quod sanctissima Trinitas, cælestes, & Animæ beatae percipiunt ex deuotâ celebratione Missarum, non tantùm quia bonum opus est, vt alia opera, sed quia à Christo Testamenti loco relictum ante mortem, idque ex maximâ eius caritate, quâ in finem voluit diligere suos, & quia est representatio mortis Christi, quâ mediante peccata nostra deleta sunt, & homines redempti, sancti saluati, & alij adhuc in carne viuentes tot beneficijs cumulati: quæ omnia, quia maximè placent Deo, ipsa etiam actio sacrificandi, & vt representatio causæ tot bonorum, & vt noua impetratio aliorum beneficiorum in Dei cultum & honorem redundantium, sine dubio valde placet. Vide ergo ne quid in sacrificando facias, quod, quantum est in te, hanc Sanctissimæ Trinitatis sanctorumque lætitiâ ex odore huius sacrificij prouenientem, inturbet.

103.

Quartò, considerandum, cùm hoc sacrificium representet Christi Passionem & mortem, est veluti quædam imago: Quocirca nihil turpe à te in ea ponatur, quod Dei oculos offedere possit: & est veluti actio transiens Christi mortem exprimens; quare nullus impetus, gestus, à spectatoribus eius, qui sunt Sanctissima Trinitas, Christi Humanitas in caelo, Angeli & Animæ beatae, notari debet: præsertim cum sacerdos Christi personam gerat, dum sacrificat. Si ergo præsentem Rege in theatro agens personam eius, & aliquam actionem exprimens, dares operam, vt ante illum bene in te referres, adest enim, qui defectum notet, & cui dedecus quoddam, malè partes eius sustinendo, facis; Ita cùm Christus, quem in hac sacra Tragedia refert, adit; vide, vt ita te geras, quemadmodum

debet Christi personam se gerere, in te representantem. Est etiam hoc sacrificium veluti Thymiamia quoddam, spirans Deo odorem suauitatis: videndum est igitur, ne factor aliquis tui, odoris fragrantiam ex eo prouenientem perturbet: vt Deus Pater dicere possit: *Ecce odor Filij mei sicut odor agri, cui benedixit Dominus.* Est quoque hostia quædam, & placenta, vt ait Dauid, Deo oblata, & panis propositionis, & Manna cælestis: omnis ergo amaritudo abesse debet. Est hymnus sacer, & Epicedium ante Christi mortem compositum, & ab Ecclesia Sanctissimæ Trinitati cani solitum: quocirca caue, ne quid absonum tuâ culpâ audiatur, quod suauissimam harmoniam, verborum & orationum dissipet. Et quia tempore Missæ datur tibi commoditas cum Deo agendi, omnesque mundi necessitates exponendi; decentet & frequenter id transige. Sicut ergo ad Regis conspectum admissum, turpe esset ac indecens oculos retrouertere, vel taciturnitate vel hæsitacione loquendi iniustam reddere legationem, aut frigidè grauissima negotia tractare, ita indecens est valde, si oculos mentis tuæ auertas à Deo, cogitationes tuas transferas aliò, vel nescias quid Deo proponas, & sine ardore deuotionis, & ne dum Agnus cælestis in sacrificio ardet atque absumitur, tu frigidus tantæ flammæ assistas.

104.

Quintò, considerandum, quàm malè innumeri hominum per vniuersum mundum Deo seruiant, quot & quanta committant peccata contra legem naturalem & Diuinam; ipsi etiam Religiosi, qui maioris perfectionis obligatione tenentur: quàm multi sunt, qui Dei obsequio non tam perfectè se, quàm possent tradiderunt, in tot rebus otiosis ludicrisque versantur, nec, vt deberent, de Deo, semper cogitant, & loquuntur, nec in eo sunt positi, vt quàm maximè Deus ex illis, & in illis glorificetur. Quæ omnia considerans, tactus dolore cordis intrinsecus, excita in te vehementem & ardentem cordis affectum erga Dominum tuum tam parùm ab hominibus honoratum amatumque; ac veluti in compensationem omnium peccatorum & defectuum, da operam, vt hoc sacrificium offeras eâ intentione & deuotione, vt, si fieri posset, obliuiscatur eorum, quæ sunt ab alijs contra suam sanctissimam voluntatem; & vt more nostro loquamur, totus resoluatur in gaudium & exultationem ex suauitate sacrificij à te in eius honorem oblato, non tantùm propter valorem, quem habet, ex opere operato, sed etiam ex opere operantis.

105.

Sextò, ex altera parte considera, eum quanto amore & seruore laudetur in cælis & ametur sanctissima Trinitas à spiritibus cælestibus, & sanctis animabus, præsertim ab animâ Christi & Beatissimæ Virginis, & aliorum illustrium sanctorum. Quocirca cogita te cum alijs sacerdotibus in hac vita esse velut in Choro musico con-

constituti, ut illis tam suauem sonum edentibus in celo, tu quoque cum aliis sacerdotibus non ab similem edas concentum laudum & precum, ne quodammodo, ut in humanis rebus accidere solet, veluti pudore afficias (loquendo more nostro) illos Beatos tam suauiter Deo concincentes, & tuæ vocis dissonantia iucundissimam illam harmoniam perturbes.

104. Consideratis iis, quæ excitare possunt in te affectum deuotionis ad celebrandum, cum omni puritate & seruire cordis. Missæ sacrificium, colitur certum finem, propter quem illud Domino Deo ad gloriam eius & honorem vis offerre. Vt pro gentium reductione, pro conuersione hæreticorum, &c. Quando autem illud offeres pro re aliquâ, circa quam dubitari possis, an indigeat huius sacrificij oblatione, substitue aliam certam, de qua dubium esse non possit. Vt quando pro mortuo aliquo celebras, ut liberetur à Purgatorio, dubium esse potest. Fortè iam est ille liberatus inde, tum aliquam aliam necessitatem substitue, v.g. conuersionem infidelium. Ceterum enim est rem hanc egere maximo Dei auxilio, quod Missæ oblatio impetrare potest. Porro quando nulla obligatione teneris pro te aliqua determinata, sed in tuo arbitrio positum est, illam pro quacunque re vis offerre, tunc propter hos fines (nisi alia maior necessitas urgeat) illam offeres. Primò, pro remissione peccatorum tuorum quoad culpam & pænæ obligationem. Secundò, pro beneficiis omnibus tibi à Deo ad hoc tempus concessis. Tertio, pro necessitatibus iis, quas eo tempore seruo Domino commendare solet, dirigendo tamen vltimus hos fines ad Dei Gloriam, & intimum eiusdem gustum & consolationem, & ad recogno-scendum eum, tanquam supremum numen, cui subiecta sunt omnia creata.

105. Hoc facto ex ardenti affectu erga Dei honorem & gustum, ut scilicet quam maximam gloriam & consolationem percipiat Sanctissima Trinitas ex tuo sacro, Roga. Primò, Deum Patrem, ut cum eo affectu det tibi in Missa corpus Filij sui, cum quo illud in Incarnatione dedit sanctissimæ Virgini, & cum illa donorum celestium copia, quam illa in Christi conceptione percipit. Secundò, Deum Filium, ut se tibi det cum eo affectu & copia donorum, quæ se Beatissimæ Virgini Matri suæ dedit tunc, dum eum concepit in sanctissimo utero suo. Tertio, Deum Spiritum sanctum, ut tam mundum, tam ardens diuino amore, & tam plenum donis Diuinis corpus & animam tuam efficiat antea, & per aduentum sanctissimi sacramenti, quam mundum, ardens, & plenum reddiderat corpus & animam sanctissimæ Virgini, dum Christum Dominum conceptura erat & concepit. Quarto, Beatissimam Virginem, ut tibi impetret tam perfectum amorem erga Christum Dominum, quam perfecte illa ipsum amabat, dum cum eo

in hac vitâ conuersaretur. Quintò, omnes Spiritus Angelicos, ut tibi impetrent tantam erga sanctissimum sacramentum reuerentiam, quantum ipsi Christo exhibuerunt ei ministrantes, & nunc exhibent in celo. Sextò, omnes sanctos, ut tibi impetrent tantam deuotionem erga sanctissimum sacramentum, cum quanta ipsi eum in hac vita suscipiebant, & tantum ex sacra Communionem in virtutibus augmentum, quantum ipsi ex ea habuerunt. Septimò, Christi denique Humanitatem roga, ut cum eo affectu se tibi in sanctissimo sacramento communicet, cum quo in cruce animam suam dedit pro nobis, & cum quo sanctissimum hoc sacramentum in memoriam suæ passionis instituit, & cum ea celestium donorum accessione, quæ respondeat illius meritis per vitam, Passionem, & mortem suam pro humano genere ab ipso acquisitis in beneficiis nostrum.

108. Paulo ante Communionem considerabis affectus *Amoris*, quo profequitur Sanctissima Trinitas Humanitatem Christi, & illius, quo eandem in hac vita profequatur Beatissima Virgo, & nunc profequitur, & cum eo, quo eum alloquebantur & excipiebant sancti aliqui, quando illis visibiliter apparebat, ut S. Francisco, S. Catharina Senensi, S. Ignatio. *Deuotionis*, cum qua ad Communionem accedebant quidam sancti, ut S. Ignatius, B. Aloysius, B. Stanislaus &c. *Amoris*, quem Christus habebat erga nos, dum sacramentum hoc, quasi testamentum, in sui memoriam & salutem nostram, institueret. Et similes affectus in te excita erga Christum, qui venit ad te, tanquam Creator ad Creaturam, Dominus ad seruum, Pater ad filium, Amicus ad amicum, Redemptor ad vile mancipium, Magister ad discipulum, Medicus ad ægrotum, Frater natu maior ad fratrem natu minorem. Plenus omnibus thesauris, acquisitis per vitam, passionem, & mortem suam, in remissionem peccatorum nostrorum, & largitionem donorum gratiæ & gloriæ. Ex his affectibus excitatis, magno cum desiderio eum expecta, & cum interno amore recipe venientem.

*Post Communionem, vel sacrificium
Missæ.*

109. Sumptâ Eucharistiâ, hi erga Christum sumptum affectus in te sunt excitandi. Primò, *Humilitatio*. Humilia te profundissimè ob aduentum tanti Domini, reuocando in memoriam cum dolore. Primò, peccata vitæ præteritæ. Secundò, imperfectiones & tepiditatem præsentem, Tertio, naturæ tuæ vilitatem, collaræ cum Christi Diuinitate. Quarto, perfectiones Christi in quantum Deus est & homo.

110. Secundò, *Adora*. Adora Primò Sanctissimam Trinitatem in Eucharistia existentem. Secundò, Christi

Christi Humanitatem intra te nunc existentem. Tertio, eandem existentem in tot locis SS. Ecclesie, in quibus conseruatur. Sacra Eucharistia, gaudendo de eius cultu & honore; iis in locis, in quibus valde frequentatur & colitur, & dolendo de exiguo cultu, in illis locis, in quibus non valde honoratur, veltiam blasphematur. Quarto, Christianitatem speciatim tanquam plenissimam omnibus sanctitatis ornamentis, & meritis, & tam antiquo ac constanti sacundoque erga te amore. Quinto, Christi corpus, tam multa, & tam acerba, & indigna, propter te passum, & tandem occisum, oscula spiritualia imprimendo iis corporis partibus, quae magis tui causa fuerunt doloribus & vulneribus ex-cruciata.

112. Tertio, *Gratiarum actio*. Gratas age ex intimo affectu. Primo, pro eius aduentu in hac communione. Secundo, pro eius aduentu in Incarnatione. Tertio, pro tot meritis & exemplis virtutum, ab eo, dum viueret collectis & relictis in beneficium tuum. Quarto, pro institutione huius sanctissimi sacramenti, & aliorum. Quinto, pro eius morte & nostra redemptione. Sexto, pro eo quod te ad sacerdotium euexerit. Septimo, pro conseruatione. Nono, pro conuersione ad Fidem. Decimo, pro iustificatione. Undecimo pro uocatione ad Religionem. Duodecimo, pro perseverantia in statu gratiae, & Religionis. Decimotertio, pro patientia eius in tolerando tot peccatis tuis & aliorum, ac imperfectionibus. Decimoquarto, pro sanctitate tot Sanctis concessa. Decimoquinto, pro tribulationibus quibus es vnquam exagitatus. Decimosexto, pro assidua perfectione tua in via perfectionis. Decimosextimo, pro beneficiis peculiaribus insignibus, quae nulli desunt propria. Decimo octavo, pro eo, vel iis, quae tibi mediate vel immediate concessit. Decimonono, pro omnibus aliis generalibus & particularibus, quae alicui creaturae Deus adhuc concessit, & imposterum concedet, praesertim quae dedit ipsi Christi Humanitati, Matri eius, & aliis sanctis ac Electis; nominatim vero pro institutione Congregationis vel Ordinis tui, propagatione eiusdem, tot tribulationibus, quibus vexatus est, & adhuc vexatur: pro tot sanctis ac doctis hominibus ei datis totque ad eum suauiter & mirabiliter vocatis; pro fructu ab eo in vniuerso mundo edito, tot bonis amicis, qui eum valde amant, tot aduersariis eam persequentibus.

113. Quarto, *Oblatio*. Offer Sanctissimae Trinitati sanctissimum sacramentum, quod suscepisti, ad eius gustum, honorem, & consolationem, pro omnibus beneficiis ab ea acceptis, tuis & aliorum; pro peccatis omnibus tuis, & aliorum; pro necessitatibus tuis, & aliorum, praesertim tuorum & societatis, viuorum ac mortuorum, amicorum, & inimicorum. Offer Christo suscepto,

in vnione eius meritorum & sanctorum membrorum eius; Primo, animam & corpus tuum cum omnibus potentis, membris, sensibus, actionibus, & cessationibus ab iis, desiderando tantam rerum omnium tuarum sanctitatem, vt iis perpetuum quoddam holocaustum, ardens ad gustum & honorem Diuinae maiestatis, & quodammodo te consummens, & in nihilum redigens pure propter Dominum Deum tuum. Secundo, voluntatem moriendi potius, vel quiduis aliud tolerandi, quam offendendi, eum peccato deliberate facto mortali vel veniali. Secundo, perfectiora semper eligendi; & in aequo perfectis ea, quae magis repugnant sensibus tuis, iudicio, voluntati, & honori, quantum spes maioris Diuinae gloriae patitur, vt ita quam maxime sis similis Christo crucifixo. Tertio, perseverandi in obseruatione Dei mandatorum, & consiliorum, ac Regularum perfecta, ac tribulationibus plena. Quarto, patiendi multa graua, putata pro leuibus, pro Christo. Quinto, in omnibus actionibus tuis nullum alium finem, quam ipsum Deum quaerendi. Sexto, omnes homines, si fieri posset, ad eius maximum amorem conuertendi, vel conuersos esse sciendi.

114. Quinto, *Petio*. Pete a Christo fertenter, Primo, remissionem peccatorum tuorum quoad culpam & poenam. Secundo, perseverantiam in eius gratia, & vita sancta. Tertio, tribulationes acres, frequentes, diuersas, personales, habitas pro leuibus, occultas, sine causa ex parte tua, & sine peccato tuo & aliorum tribulanti. Quarto, perpetuum augmentum humilitatis, paupertatis, castitatis, obedientiae, fidei, spei, caritatis, prudentiae, iustitiae, fortitudinis, temperantiae, patientiae, deuotionis, orationis, discretionis spirituum, passionum mortificationis, puritatis cordis quam maxima, & aliarum virtutum.

Pete parum habere cor ab actibus malis materialiter, & formaliter, inmeritoriis, tepidis, habitibus vitiosis passionum inordinatarum, obligatione poenae temporalis nunc, & in hora mortis tuae.

Pete gratiam in omnibus actionibus tuis quaerendi hoc, quod natura, perfectio, & mortificatio exigit; omnes actiones tuas tam intense eliciendi; quam sunt habitus infusi & acquisiti in te; & vt actiones tuae cognitioni adaequate respondeant; vt in omnibus perfectissime respondeas Diuinae gubernationi; diuissime viuendi cum magna sanctitate, & fructu animarum; assidendi corpus acerrime, sine detrimento maiorum bonorum, praesertim sanctitatis; utiliter concionandi; conuersandi, confessiones audiendi; dolores aliquos acres colicos, vel alios a pro tempore sentiendi, vt eorum sensu exoluas debitum poenae temporalis. Pete denique vt quam facillime fieri potest, ita dirigantur omnes tuae potentiae, sensus, membra actionesque tuae, quemadmodum eius Diuinitas dirigebat

bat eandem res sanctissimæ Humanitatis.

Pete etiam à Deo Patre, Primò, Ecclesiæ sanctæ Pastorum vigilantiam, & vitam exemplarem, conuersionem in fidelium, Hæreticorum, Schismaticorum, Peccatorum, Tepidorum, multiplicationem & progressum perpetuum perseverantemque sanctorum. Secundò, regibus ac Dominis temporalibus Religionis ac iustitiæ amorem, mutuam concordiam, in negotiis civilibus licitum successum. Tertio, afflictis in morbo & paupertate auxilium & solatium; in persecutionibus hominum patientiam; & ab iis, si id sit cum maiori Dei gloria coniunctum, liberationem. Quarto, aduersariis tuis, vel societatis, gratiæ & gloriæ dona. Quintò, societati Iesu mortificationem omnium passionum, denotionem, adificationem, zelum animarum & fructum, perpetuum in virtute ac literis progressum, in tribulationibus protectionem, sufficientiam honorum temporalium, abundantiam operariorum pro vinea Domini. Sextò, defunctis societatis, iis præsertim qui nuper obierunt, vel qui suffragiis communibus commendati sunt, societas, vel tui aduersarij fuerunt, cognatis, amicis, reliquis, præsertim iis qui vel nullis, vel valde exiguis suffragiis iuuantur, ut liberentur à Purgatorij penis quam primum, & in celo tui sint peculiare Patroni. Septimò, illis negotiis, quæ ultimò erant à superioribus commendata orationibus nostris, prosperum successum; vel si personæ sint commendatæ, ut à Deo iuentur in eo, in quo orationibus nostris egent. Hic reuocandum est id, pro quo in scheda mensurâ orandum præscribitur.

Sextò, *Actus virtutum* variarum circa sanctissimum sacramentum elicias:

Primò, *Adorationis*, adorando illud in te ipso susceptum, & in omnibus aliis templis vniuersi mundi; adoratione patriæ. Porro hunc adorationis actum intensiorem efficias cogitando de illis templis, in quibus parum honoratur sanctissimum sacramentum, vel in quibus grauiora contra eius cultum peccata committuntur. Secundò, *Fidei* considerando Christum, qui est in sanctissimo sacramento, à te susceptum, esse verum Deum, & hominem, & cuius Diuinitati ac humanitati conueniunt omnia ea, quæ de iis creditur. Ecclesiæ, & quæ de iis negarunt Hæretici. Tertio, *Spei*, sperando à Christo, ut à Deo, multa dona naturalia, & supernaturalia gratiæ, & gloriæ, tanquam à causa principali, ab homine verò eadem per eius merita acquirenda. Quarto, *Charitatis*; Primò, eliciendo internum quemdam voluntatis fernidæ amplexum erga Christum ut Deum, & hominem. Secundò, gaudendo quòd eius Diuinitas tam perfecta sit in se, & respectu nostri, ut perfecte cognosci non possit. Tertio, gaudendo quòd in cælis ab Angelis & Beatis, in hac verò vitâ à Christianis, iustus præsertim ac sanctis, aliquatenus colatur,

& ametur; & quòd eius corpus & Anima in cælis tam beata sit, & tot donis ornata. Quarto, dolendo quòd tot peccata contra illum facta sint, fiant, vel futura sint, à te & ab aliis. Quintò, desiderando, Primò, ut, quàm primum fieri potest, cessent peccata & imperfectiones in mundo. Secundò, ut iusti multiplicentur; & sancti proficiant maximè in sanctitate cum perseverantia. Tertio, ut infideles, & alij ad verum fidem perducantur. Quarto, ut Deus, & Christus, ut homo, positivè honoretur, & ametur ab hominibus, eo modo, quo Deus ipse vult se & Christi Humanitatem amari, & honorari.

Septimò, distingue in Christo, ut Deo, attributa eius Diuinitatis, & alias perfectiones, & earum occasione diuersos actus elicias: Primò, cogitando de eius independentia, seu de eo, quod est à se, ut Theologi dicunt; & roga, ut eandem tibi det, ut ab alio nullo dependeas, nisi ab eo, & à superioribus solis propter eam. Secundò, de eternitate, & roga longam vitam ad agendum, & patiendum pro eo. Tertio, de immensitate; & desidera ut in omnibus locis cognoscat, & ametur; & pro illis peccatis quæ sunt alicubi, in quandam recompensationem elice intentum actum adorationis & amoris erga illum. Quarto, cogitando de infinità vi Christi Domini effectus naturales & supernaturales producendi, & roga, ut tibi omnis generis dona naturalia & supernaturalia det, ut ita possis esse, quasi esca quædam ad capiendos omnes homines, & ad eius amorem adducendos, vel tanquam retè quoddam. Quintò, de eius infinita sapientia, & roga ut det tibi scientiam rerum illarum, quibus eges ad instructionem tui & aliorum: donum consilij, prudentiæ, discretionis spiritum, & societati profectum in literarum Studiis. Sextò, de Bonitate illius; & roga ut in actibus tuis Deus non videat nisi bonitatem: quod fiet, si omnes actus tui liberi fiat sine imperfectionibus & propterea finem supernaturalem, scilicet Deum. Septimò, de eius Filiatione ac Hypostasi, per quam Christus constituitur in esse Filij; & roga, ut ipse tibi, quatum fieri potest, tam libenter & copiosè (proportionaliter loquendo, & de potentia ordinaria) communit perfectiones naturales & supernaturales gratiæ, & gloriæ, quæ filiis suis per adoptionem concedi possunt, quantum ipsi per generationem actiuam fuerunt communicata illa, quæ ipse habuit in se, ut est cõpositum quoddam ex filiatione & natura humana. Postremò cogitando de concursu eius actuali ad omnes actiones creaturarum; & roga, ut, sicut ille actualiter suum concursum, quo tecum & in te, concurrat ad actiones tuas, refert ad se tanquam ad finem, ita omnes & singulas actiones, nullâ neglectâ, actualiter ordines ad eum, propter eum, idque ita perfecte; ut nulla res in actionibus tuis in recto vel obliquo sit, ad quam Deus directè

directè non concurrat, vt nullus defectus in iis reperitur; hunc enim solum Deus producere non potest.

Eodem modo alias perfectiones in Deo distinguere poteris, & earum occasione alios actus elicere, v.g. gaudij, gaudento, quod illas perfectiones Deus habeat in se: Gratiarum actionis, quòd eas nobis manifestarit, & effectus ad hoc proportionatos iis; nobis communicarit. Simili modo distinguendæ sunt perfectiones Humanitatis Christi, tam & ex quæ ad integritatem spectant naturæ humanæ, vt sunt corpus cum membris, Anima cum potentiis rationalibus, & irrationalibus, quàm quæ naturæ superadditæ sunt, siue sint habitus siue actus, ij vel permanentes, vt visio beatifica, vel transeuntes, vt actus loquendi, orandi, miracula patrandi &c.

In considerandis autem animæ potentiis & habitibus, inter cætera rogabis Christum, vt potentias tuas efficiat quàm simillimas, suis, ita eas ornando habitibus, sicut eius potentia ornata erant, & ita excitando eas ad actus, sicuti excitabat suas. Considerando quodlibet membrum Christi ante te pendentis in cruce, rogabis, vt sicut in eo verbum dirigebat ea membra, & mouebat perfectissimo modo, ita etiam ingressus ipse ad te in sanctissima Communione, non modò potentias internas, sed etiam omnia membra & actiones externas dirigat, vt sis quoddam exemplar, & veluti imago Humanitatis Christi, exprimendo omnes actiones tuas internas quàm simillimè illi modo, quo Christus Dominus, vt homo faciebat intus & extra; hæc est enim transformatio, quæ à sanctis Doctoribus numeratur inter fructus Communionis.

116. Vltimo claudenda est tota Communitio & Gratiarum actio, præsentando Christum Dominum in sanctissima Eucharistia susceptum spiritibus beatis,

Ad Angelos sanctos: Aspiciate Ministri Altissimi, verbum illius facientes, primogenitum Patris æterni, quem introeuntem in orbem terrarum, iussu Patris adorastis, & facite me in eo spiritu & veritate illi seruire, quo vos eidem in hac vita seruistis, & nunc in illa beata & cælesti seruitis.

Ad SS. Patriarchas & Prophetas: Aspiciate cælestes nuntij, conscij mirabilium secretorum, promissum ab initio mundi Redemptorem, quem desiderastis, & tanto tempore expectastis; & facite me totis viribus & affectibus cordis ad ipsum anhelare, & post ipsum dilectum meum die ac nocte suspirare.

Ad SS. Apostolos: Aspiciate Euangelij prædicatores clarissimi vestrum dilectissimum Magistrum, quem toto corde tam ardentè amastis, & facite me eundem super omnia intimis cordis medullis seruentè amare.

Ad SS. Martyres Aspiciate testes fidei fortissimi Christum crucifixum, pro cuius amore sanguinem vestrum tam libenter fudistis, & facite me pro eius amore perpetuis cruciari molestiis, & semper in cruce viuere, & cruce quàm molestissima, siue naturæ imperio siue manibus impiorum ad Dominum meum migrare.

Ad SS. Confessores Pontifices: Aspiciate Pastores gregis Domini Agnum immaculatum, quem omnipotenti Deo in sacro altari, in odorem suauitatis immolastis; & facite me in tanto sacrificio occupatum, dignè illud Deo offerre, & me ipsum tam sacræ oblationi associatum, perpetuò eidem per opera sancta quàm maximè in odorem suauitatis immolare.

Ad SS. Confessores Religiosos: Aspiciate, ferui fideles Domini mei, dulcem & dilectum Dominum vestrum, pro quo omnia huius mundi oblectamenta, & affectu & re ipsa reliquistis; & facite me pro eiusdem amore in hoc statu pauperulo vsque ad mortem perseuerare, & ad magnæ sanctitatis fastigium peruenire, purè propter Dominum Deum meum.

Ad Beatos Societatis nostræ: Aspiciate Fratres charissimi Ducem vestrum, cui vos verbo & exemplo tantopere in hac vita conformastis; & facite me & omnes Fratres nostros adhuc pro eius honore in S. Ecclesia militantes copiosam animarum prædam, sine detrimento nostræ Professionis reportare, & auctos quàm plurimis & optimis operariis ad eandem vineam vocatis, cum grandibus manipulis meritorum ad vestram & Ducis nostri Societatem peruenire.

Ad SS. Virgines: Aspiciate, sponsæ Agnimmaculati, dilectum vestrum, cui vestram virginitatem cum tanta exultatione conseruastis, & facite me purum corde, & opere semper oculis Dilecti mei, & vestri apparere, & purum ab omni labe peccati & penæ obligatione ex hac vitâ rectè ad cælum migrare.

Ad omnes SS. Aspiciate mei amici Charissimi, consolatio pauperulæ animæ meæ, Magistrum, Authorem, & præmium vestræ sanctitatis, & facite me iisdem passibus in magna & spiritui Societatis conformi sanctitate semper procedere, quibus annorum meorum series perpetuò crescens nunquam in eadem nota subsistens, voluitur.

Ad D. Iesum, Recedo à te modicum, Domine mi, sed non sine te, consolatio, felicitas, & omne bonum animæ meæ, & me tuæ amplissimæ charitati, cum omnibus Fratribus, amicis & inimicis nostris vehementer commendo. Ama nos Domine, quantum potes, & tuo amore inebria, & transfor-

ma nos quam similimè in te gaudium & exultatio cordis nostri: & fac, vt toti simus in te, toti occupemur in te, & propter te, nihilque sit obiectum verborum actionumque nostrarum internarum & externarum, nisi tu, amor noster, & omne bonum nostrum; qui viuus & regnas &c.

Vltimò dic: Respice quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam pro qua Dominus noster Iesus Christus non dubitauit manibus tradidocentium, & erucis subire tormentum; qui viuus & regnas &c.

LIBER SECVNDVS.

DE OFFICIIS SACERDOTVM, CONTINENS

XII. Incitamenta, seu motiua ad deuotè & cum debitâ reuerentiâ offerendum Missæ sacrificium.

INDEX CAPITVM

LIBRI SECVNDI

Proemium.

Primum Incitamentum, est Excellentia sacrificij, quæ ex variis capitibus agnoscipotest. CAP. I.

Secundum Incitamentum, de eius excellentiâ ratione oblationis ipsius. CAP. II.

Tertium Incitamentum, potestas quam Deus nobis contulit per ordinationem Ecclesiasticam. CAP. III.

Quartum Incitamentum, persone concurrentes ad hoc sacrificium. CAP. IV.

Quintum Incitamentum, is cui offertur, scilicet Deus vnus & trinus. CAP. V.

Sextum Incitamentum, Repraesentatio realis Passionis Christi. CAP. VI.

Septimum Incitamentum, finis ob quem à

Deo institutū Missæ sacrificiū. CAP. VII.

Octauum Incitamentum, valor & efficacia huius sacrificij. CAP. VIII.

Nonum Incitamentum, infinitas quadam valoris ex sacrificij huius opere operato. CAP. IX.

Decimum Incitamentum, ex fructibus qui percipiuntur benefico huius sacrificij. CAP. X.

Vndecimum Incitamentum, multitudo & magnitudo necessitatum pro quibus offertur hoc sacrificium. CAP. XI.

Duodecimum Incitamentum, summa inter humanas excellentias, sacerdotum dignitas. CAP. XII.

P R O O E M I V M.

Am de reuerentiâ & deuotione, quam adhibere debemus in offerendo Deo sacrificium Missæ, vt Sacerdotes illud benè offerendo, & ipsi in se plenum e us sortiantur effectum, & vt alij per eos, tam viu quam defuncti, eodem sacrificio deuotissimè oblati, quam maximè adiuuentur. Spero autem mihi quoque futuram salutarem, & Christo Domino valdè acceptam huius rei tractationem. Scriptum est enim Dei iussu, de S. Gêtrude Virgine, quòd dum audiret Missam, & tempore Canonis viuorum consideraret admirabile opus paulò post futuræ consecrationis, & inde expectaret portionem suam, audiuit dici sibi à Domino: Cum mater aliqua, artificiosa aliqua operari voluerit, de serico vel margaritis; quandoque

paruum suum in eminentiori loco ponit, vt sibi solum vel margaritis teneat, vel aliquod tale adiuuamen impendat. Sic ego te in gradu eminentiori statuò, piet. Missæ huic interesse disposui. Tu verò si extendis voluntatem tuam ad hoc, quòd libenter, quantumcunque difficili labore; ad hoc seruire velles, vt hac oblatio, (quæ omnibus Christianis, tam viuus quam defunctis prodest) secundum dignitatem suam, plenum sortiretur effectum, tunc optimè pro modulo tuo me adiuuisti ad opus meum. Et quidem non dicam de omni ea reuerentiâ & deuotione, cum quâ deberet dici à nobis, & cum quâ dicebatur à sanctis nostris Ignatio & Xauerio & aliis, sed tantum de ea reuerentiâ & deuotione in gradu inferiore (ne plus exigendo, multum videat exigere); cum qua dici debet à Sacerdotibus, etiam secularibus: vt si nolamus imitari sanctorum reuerentiam

T rian